

Лазарева Я.А., курсантка
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Саєнко М. І., к.ю.н., доц.,
доцент кафедри теорії
та історії держави та права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОШИРЕННЯ ЛІБЕРАЛЬНИХ ІДЕЙ В УКРАЇНІ

Незважаючи на широке поширення ліберально-демократичних ідей у політичній науці та програмах політичних партій, питання, який перелік необхідний і достатній для виникнення, формування та остаточного затвердження ліберально-демократичної системи держави, все ще залишається досить гострим.

З однієї точки зору, мінімальний набір відповідних умов представлений:

- розвинена судова система в країні;
- юридичне проголошення та захист приватної власності;
- наявність широкого середнього класу як основи будь-якої демократії;
- сильне громадянське суспільство, яке складається з політично активних членів суспільства.

Однак не всі вчені, які поділяють необхідність забезпечити розумні умови, погоджуються з тим, що їх достатньо для встановлення ліберальної демократії, і наводять приклади ситуацій, коли «дефектні» демократії формуються, незважаючи на їх присутність. У цьому контексті слід підкреслити, що ще однією умовою ліберальної демократії повинно бути існування тривалого історичного процесу формування демократичних традицій, звичаїв та інститутів, а також залучення юридичних процесів та населення у вирішення конфліктів.

Ліберальна демократія - це форма політичної системи, яка має дві основні характеристики. Уряд «ліберально» ставиться до ключових цінностей, що лежать в основі цієї політичної системи, і «демократичний» щодо способу її побудови.

У зв'язку з ліберально-демократичною політичною системою ключові цінності сягають традиційних ліберальних уявлень про обмеження влади і покликані забезпечити доступність широкого кола громадянських прав та прав людини. Цього можна забезпечити за допомогою таких інструментів, як Конституція, Білль про права, принцип поділу влади, система взаємного контролю і, перш за все, верховенство права.

Отже, вибори, на яких воля народу виявляється в діях та персоналі влади, є основною функцією ліберальної демократії. Виборча система надає всім повнолітнім громадянам країни право голосу, забезпечує регулярні вибори та відкриту конкуренцію за владу політичних партій.

Культура відіграє значно важливішу роль у становленні ліберальної демократії, ніж це описувалося в літературі останніх двох десятиліть ХХ ст. Здається, синдром цінностей - це довіра, толерантність, добробут та участь у прийнятті рішень, виявлений параметром виживання/самовираження, є особливо важливим. Ліберальна демократія не досягається просто шляхом запровадження інституційних змін або маневрування елітою. Її виживання залежить від цінностей і вірувань звичайних громадян [1, с. 30].

Для реалізації «орієнтованої на людину» («ліберальної») моделі розвитку українського суспільства необхідно зробити гуманітарну політику пріоритетом у державі. Це означає, що основним джерелом, основою та головним критерієм розвитку сучасного суспільства та держави повинні бути культура, наука та освіта. З цією метою необхідно розробляти нові політичні підходи в галузі культури та духу.

У процесах трансформації, які є занадто повільними, занадто повільними, українська суспільна свідомість повільно орієнтується на загальнолюдські ліберально-демократичні цінності, оскільки визнає, що не існує альтернативи конституційній демократії та ринковій економіці. Культура в умовах глобалізації та соціально-політичних змін є важливим фактором консолідації українського суспільства. Це можливо на основі культури як системи цінностей, що базується на ліберальній традиції, консолідації українського народу, побудові громадянського суспільства та формуванні ліберальної демократії [2].

В Україні лібералізм поки не став масовою ідеологією. Вимоги свободи особистості та підприємництва, обмеження втручання держави в бізнес, культуру й особисте життя громадян наразі мало хто розділяє. Окрім рівня популярності партій, який і на популярність відповідних ідеологій, важливу роль відіграє те, що тривалий час соціально-економічні зміни українського суспільства означувалися в ЗМІ не інакше, як «ліберальні реформи». Останнім часом ліберальна риторика в українських ЗМІ якось згасла, але стійка асоціація лібералізму з наявними соціально-економічними процесами в суспільній свідомості залишилася.

Тим самим, відмовляючи в підтримці ліберальному ідеологічному напрямку, респонденти, можливо, перш за все виражали протест проти своєї матеріальної невлаштованості, проти того, що панує навколо «ліберального формування», і, нарешті, проти соціально-економічної політики держави [3].

Отже, розкривши сучасні тенденції ліберальної демократії та шляхи впровадження їх в Україні, ми визначили, що в даний час людство формує гуманітарний світогляд, заснований на ліберально-демократичних цінностях.

Україна сьогодні є демократичною державою, але з авторитарними пе-

режитками, які не дозволяють повноцінно розвиватися. Зараз ми йдемо шляхом, який означає не лише побудову демократичної політичної системи, а й радикальне переосмислення всіх попередніх політичних та соціально-економічних подій.

1. Головка І. В. Перспективи втілення стандартів ліберальної демократії в Україні: політико-культурний рівень. Сучасне суспільство. 2013. Вип. 2. С. 28-42.

2. Жулинський М. Україна: випробування свободою, або чим зумовлюється прогрес нації. Дзеркало тижня. 2004. № 38 (513).

3. Бублик П. Перспективі лібералізму в Україні. Матеріали круглого столу Ліберально-демократичної партії України. 2004. 17 лип. URL: <http://www.ldpu.org.ua> (дата звернення 15.04.2021 р.)

Левченко А.І.,
здобувач вищої освіти
Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Приходько Ю.П., к.ю.н.,
доцент кафедри криміналістичного
забезпечення та судових експертиз
Національної академії
внутрішніх справ

ЗАВДАННЯ ТА СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТЕХНІКИ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ

Чинне кримінально-процесуальне законодавство приділяє значну увагу застосуванню науково-технічних засобів при проведенні слідчих (розшукових) дій. Так, в КПК України 2012 року повне фіксування судового провадження технічними засобами піднесено до рівня засади кримінального провадження (ст. 27 КПК). Визначаючи засоби фіксування кримінального провадження, законодавець відносить до них фіксування за допомогою технічних засобів на носії інформації (ст. 103 КПК).

Про фіксування процесуальної дії технічними засобами зазначається у протоколі (ч. 2 ст. 104 КПК), а додатками до нього є результати застосування технічних засобів: фототаблиці, схеми, зліпки, носії комп'ютерної інформації (ст. 105 КПК).

При застосуванні технічних засобів і спеціальних знань слід керуватися не лише прямими вказівками закону про дозволеність їх використання, але і тим, чи відповідає таке використання меті та принципам демократичного